

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Nagy-uj-utca Jóna-ház, 1704. sz. alatt.

Idé intézendő a lap szemlélt részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adatnak. Bérmentetési levelek csak ismert kézkeztől fogadtnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt.

HIRDETÉSI DÍJ:

Öt-hasasos postisz. egyzari beiktatásért 5 kr. — Bélyegző minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitlér 4 hasasos postiszert 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája Főpiac, Sz. Nagy Károly-ház.

Idé küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény, egymint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetések.

A németiség kiirtása Magyarországon.

I.

A Schleswig-Holsteinért vítt harcok idején Bismarck herceg vonatkozásával ama napoknak nem mindig imponans politikai folyó- és röpirataira, — azt írta valamelyik barátjának, miszerint örvend, hogy a dánokra „minden izgatni akaró kutyát rászúthat”. Ha nem tudnók, mily őszinték és becsületes számdékuak mostanság a kormányviszonyok Bécs és Berlin között: a német hírlap-irodalom egy bizonyos részének Magyarországon ellen szórt szidalmi benyűnk bizony még azt a hitet keltené, hogy bizonyos helyen talán fenforog a szundék, hazánkra „minden izgatni akaró kutyát rászúthat”. Azonban a dolgok mostani állása mellett, úgy látszik, csupán némely hírlap-szerkesztőség meszelató nemzeti buzgalma vonható felelősségre azért, hogy a német közönség, hogy egy igen köznapi kifejezéssel éljek — anyyira „lóvá tétetik”, mint ez ma történik.

Ne vedd hát rossz néven, te minden tisztelteméltó német közönség, hogy az incriminált ügyet előadandó, a vádlottak egyike ime személyesen felkeres. Hiszen szellemesebb vagy te Voltaire-nál, és tán igazságosabb is, mint azon apró-cseprő kis Voltairek-nél, a kik némely újságotat levelezéseikkel sújtják.

Az „eset” a pesti német színház bezárásával kezd kritikussá válni. Valóságilag pedig a dolog úgy áll, hogy a pesti német színház már egy év óta be volt csukva, miután vállalkozóinak egész seregét a művészet tönkre juttatta. Most a német színház kapui újból nyitva állanak és a német művészet benne lelket és erkölcset nemesítő hatást gyakorol a közönségre oly darabokban, a milyen pl. a „Háromosrú kacska”, vagy legjobb esetben is, — bizonyos művekben, melyek a német szellemnek oly kitűnő büszkeségei, mint a „Femine á Papa”. Én azt hiszem, nincs szegényebb valami egy németre nézve, mint egy látogatás ezen házban, melyért a német indignationnak egész záporai omlottak. Tíz év óta e házban a német nyelv az izléstelenségnek, a

mosdatlanságnak és a legteljesebb butaságnak szolgál. Ez a német színház a keleten oly gyakori caté chautausok magaslatán áll; és én sohasem hallottam, hogy a francia vagy az olasz reklamátló volna, ha ilyféle „műintézet” Belgrádban, Bukarestben vagy Perában bezárattott. Hivatkozom mindazon német művészekre, a kiket színházi ügynökök el tudtak csábítani arra, hogy emez-szempadon vendégszerepeljenek, ám mondják meg, fedeztek-e itt fel valaha olyan színészt vagy színésznőt, a ki képes lett volna olyanféle fontos mondókat, hogy „a ló meg van nyergelve”, vagy „a grófnő azonnal meg fog jelenni” végig mondani a német nyelvnek a legdurvább insultálása nélkül? Hát ez az a német művészet, a mely az itteni német színház sokat védett helyiségeiben tanyázik! Viszont pedig kérdezzétek meg Laubetól, a meiningiektől, vagy oly német felolvasóktól, mint Bodens-tedt, Jordán, Brehm és Lewinsky, akad-tak-e valaha közönségre, mely művészeteket nagyobb háládatossággal és több szeretettel fogadta volna, mint Budapestnek épen magyar közönsége?

Ámde ez csak egy mozzanata a nagy harcoknak és a német újságok naponta azt hirdetik, hogy Magyarországon a németek úgy bánthatatnak, mint a boerek Délafrikában és hogy ellenük a kiirtás legiméletlenebb rendszere alkalmaztatik, melyet politikai machiavellismus valaha kigondolhatott. A zulufoölddel és a boerekkel való összehasonlításra pedig egész tisztelettel azt felelem — hogy a német közönség a boerek és Délafrika viszonyairól általában sokkal alaposabb ismeretekkel bír, mint a magyarországi állapotokról, mert Délafrikáról sokkal jobb német könyvek léteznek, mint Magyarországról. Ha olvassuk, mi mindent írnak néha épen a legkomolyabb német lapok Magyarországról és népről, az épen úgy hat reánk, mintha valakinek eszébe jutna, hogy Berlinnek mai állapotát azon rajzod ntán ecsetelve, melyeket Hackländer adott évtizedek előtt a német „Kleinstadtereiról”, midőn az még virágjában állott. A német illusztrált lapokról meg épséggel elmondhatom, — a nélkül, hogy szerkesztőiknek valamiképen hizelegni akarnék, — hogy

néha a genrében igazán eljlesztő példáját nyújtják annak, hogy mennyire elmehet az emberi együgyűség a képes irodalom szolgálatában. Nem is az ily lapoknak szólnak e sorok, mert ezek soha nem fognak Magyarországról másképen szólni, mint a puszták amaz országáról, a melyben a rablók tenyésznek, a hol egy bibornok valamennyi ezigánynak kapitánya és a hol gyorslovu jogászok a maguk életét a csárdás tánc gyönyöreibe fusztják. Ellenben a komoly német lapok azt hisztük — igenis lehetnek kissé vigyázóbbak e jalkiállítások megírásata felfogadott emberek megválogatásában.

Nézzünk hát egy kissé körül ebben az új magyar államban vajjon van-e itt valóban elnyomva valaki s van-e különösen a németeknek okuk elnyomatás felett panaszukodni?

Midőn körülbelül két évvel ezelőtt a belga igazságügyminiszter elrendelte, hogy a büntető törvénykönyv vlm nyelven is kiadassék, akkor ezt a rendeletet egész Európa a legkiválóbb szabadelvűség tényeként magasztalta. Nos hát Magyarországon minden törvényt nyomban megjelenése után az országban divó mind a hét nyelven: német, szerb, tót, román nyelven épen úgy adják ki, mint magyar nyelven. Az első folyamodású bíróságok, a municipiumok, községek és egyházi hatóságok egészen szabadon élnek a maguk választotta nyelvvel; a kormány pedig gondoskodik arról, hogy minden nemzetiség gyermekei akadémiái tanulmányaikig anyanyelvükben oktattassanak; a főiskolák bírnak tanszékekkel a német irodalom és a legtöbb más nemzetiség nyelve számára; a vallásfelekezettek, községek és magánosok fel vannak jogosítva az ország bármely nyelvének ápolása céljából iskolákat (alsóbb és magasabbrendűeket), irodalmi egyleteket, hírlapokat stb. alapítani; a közhatalok betöltésénél egyetlen nemzetiség sem bír semmiféle előnnyel, de a kormány törvény által kötelezve van arra, hogy kinevezésénél ügyeljen a nem magyar kerületekben arra, hogy az illető hivatalnok az ama helyen divó nyelvet vagy nyelveket bírja.

Mindezt törvények rendelik és még is rosszabbak a németek sorsa a boe-

reknél! És már most kérdezem bárkitől, a kinek van fogalma arról, hogy mit jelent egy ország közigazgatása: lehetséges-e, hogy 15 millió lélek több mint 7 nyelven kormányoztassék? Képzeljük csak el, ha valamely porosz kormánytól elvárnák, hogy két nyelven adja ki a törvényeket, két nyelven kormányozzon, itéltesen, taníttasson, — ki az ördög akarna ott akkor miniszter, hivatalnok, bíró, adószedő vagy néptanító lenni! Tekintsék csak a nemzeti érdekek és nemzetiségi hóbortokért küzdött szakadatlan harcokat Belgiumban, a hol nincs is több két különböző néptörzsnél, mindjárt nem fognak oly félrevezetőleg itélni a magyarországi viszonyokról, a hol két nemzetiség — és a mohamedánt kivéve — Európa valamennyi hitfelekezete képviselve van. De hát még ez nem minden. Egy szerezteméltó ethnographicus véletlen úgy akarta, hogy ezen két nemzetiség mind egyike nem lakik ám együtt kompakt egészként egy-egy meghatározott régióban, hanem hogy csaknem minden egyes területen különböző nemzetiségek találkoznak. Egyetlenegy megye területén laknak néhol magyarok, németek, románok és tótok s négyféle hitközségek. Az a nemzetiség, a mely ebben a kerületben többségben van, amabban a kisebbséget képezi stb.

A nyelvi területeket lehetetlen egymástól elhatárolni és ugyanazért a szerbek és románok 1868-ban csak annyit kértek, hogy ismerje el az állam, hogy minden megyében a többség nyelve legyen az uralkodó, azaz, hogy a magyar ott, a hol többségben van, nyomja el a többieket azzal a föltétellel, hogy a szerbeknek, tótoknak és stb adja meg ugyanazt a — jogtalanságot ott, a hol az óvék a lskosság többsége. Minthogy pedig a németek — a mint ezt a nemeslektű és bizonyára szavahihető Eötvös József bebizonyította, egyetlen területen sem bírnak abszolút többséggel, ennél fogva ő és épen ők lettek volna kitéve a kiirtásnak, ha nem hozatik be a mostani rend, a mely mellett az állam kiegyenlítő és itélve lép hatalmával a számtalan nemzetiségi párt közé.

De ez ellen azt hozzák fel, hogy nem a törvényről van itten szó, hanem a magyarországi németeknek „királyi

A „Debreczeni Ellenőr” tárcaja

FRANK és ERNESZT.

Beszély, írta: DAHN FELIX.

Fordította: K. B. G. Y. né.

— Édes jó atyám így müködte te a siron túl és boldogságon! Fölfedezted szívem titkát, mit én oly mélyen elrejtve hittem. Igen, teljesejék óhajtatod; s itt alemenő nap színe előtt — mely a vidéket oly béke terjeztöleg világítja meg — igérem, hogy megszerzem Anna számára mind azon csendes boldogságot s békességet, a mit csak számára lelkem adhat. Az ő boldogsága volt a te utolsó óhajod s ez én előttem szent. De enged meg atyám, hogy e levelet még ne most adjam által. Ki tudja vajon szeret-e? S aztán később mindig attól félek, hogy hátha csak jötevőjének kívánsága folytán bírom szeretetét? Nem, távol minden még ily szeid kényszerrel is, szabadon nyujtsa kezét s ha önkényt nekem nyujtotta azt, csak akkor hadd tudja meg, hogy azáltal atyánk kedvenc óhaját teljesíté. Addig hadd pihenjen ez az atya és fiú közötti házasságszerző! Azután összehajta a papirt s bezárta.

— De már ideje is volna elébe menni, mert ha — a mint neki írtam, a városból jövő utolsó vonatra érkezik — nemokára ott lesz a Lichtenfeld állomáson, a hol őt bevárni akarjuk. Megmondom Bernhardnak, hogy fogjon be.

S azzal a lépcsőzethez vezető ajtó felé tartott.

De mielőtt elérte volna, lépteket hallott s tisztán e szavakat, mik őt illeltek: „Erneszt, Erneszt! hol bujkálsz? A szobában! Ily gyönyörű alkonyaton!” Az ajtó fel pattant s előtte egymás kezét fogva egy csinos ifju s egy kellemes leányka állott, fivére Frank és Anna.

Frank bár fiatalabb, erőteljesebb s magasabb volt, mint fiére: nyílt, szép alaku arca virágzó ifjúságban ragyogott; nagy kek szeméből él-tvidátság tükröződött. Anna nyulánk alakja kedvesen sült erőteljes kiserőjéhez: utazó szalmakapit leveite, s arany szőke haja gazdag firtökben tetszősen köríté hosszukás arcát; míg a hosszú fonatok szabadon omlottak vállára.

A fiatal pár az örömkifejezésével arcán — mely ezt mindig még kellemesebb teszi — megvilágítja a nyitott ablakon át besugárzó alkonyat pirjától — elragadó látványt nyujtott; Erneszt egy darabig elmerülve nézte őket, míg végre álmélkodásában e szavakra talált: — Hol jártok itt? hogy kerületek össze?

— Frank elébem lovagolt. Már az utolsó előtti állomásnál találkoztunk. Kitekintek a vagon ablakán; már a vonat el is indult, mikor egy férfi leugrik lováról, megragadja a vonatvezetőt s a kocsi, melyben ülök még egyszer felnyitja s mielőtt tudtam volna, hogy mi is történik velem — a kocsiból kiragadott; épen nem ismertem meg Francot:

a szakálla nagyon megnőtt, meg sokkal erőteljesebb, mint volt.

— De hát, hogy lehet az Frank, hogy ilyen korán — hiszen együtt akartunk később. —

— Ne haragudjál, kedves Erneszt. Lásd annyira nyughatatlan voltam, hogy tovább nem várakozhattam. Kilovagoltam a nagy uton vízépitészetünkhöz; de nem volt nyugtom, s még a munkásoknak is utjokban voltam türelmetlenségemmel. Mindig azt gondoltam, hogy bizonyosan már a déli vonattal érkezik Anna, s gyorsan az állomáshoz vágtattam, onnan pedig ímé a következőhöz, azt gondoltam magamban, hogy inkább menjen Erneszt magában kocsin, mint, hogy Anna korábban érkezve, senkit se találjon, ki őt várja; és látod, nagyon jól cselekedtem, mert bizony különben váratlanul toppant volna be hozzánk.

— Ugy bizony, mert egyik asszony sem biztos és pontos abban, a mit cselekszik! — mondá Erneszt óráját nézve — hiszen most. —

— Te szigorú bátya! csak nem akarsz a miatt dorgálni, hogy korán jöttem? Korábban készen lettem a csomagolással, mint gondolám, s nem akartamekellőtlenül tovább egy óráig sem a városban, tóletek távol maradni. Ó hiszen annyira örültem, hogy ide jövök hozzátok!

S Erneszt felé nyujtotta kezét: Mily üde, s mily őszinte és jónak látszott!

— Isten hozott Goldenauban! mondá Erneszt halk, reszkető hangon, megragadva a felényujtott kezét. Isten hozott mindenkorral

II.

Téli élet. Valódi gyönyörűség volt a két fivérnek, de különösen a vigyázó Ernesztnak — látni, hogy Anna Goldenauban mily könnyen szokik a gazdaság, s a háztartás vitelehez, s mily ügyesen kezeli azokat.

Észrevehető volt, mennyire megkönnyebhülve érzi magát, hogy felszabadult az iskolai kényszer, és külsőségek alól, melyek az intézetben uralkodtak; s hogy a háznál egész nőiességével miként tölti be voltaképen munkakörét. Rövid idő alatt megtanulta sz öreg Gertrudtól — ki ez ideig a fiatal emberek háztartását vezette — a goldenaubi élet minden szokásait és szabályait s így a házkormányzatát játszva vette kezébe.

Öröm volt látni a mint a virágzó gyermek csengő dalaival — a széles és régidivatu, de mindazáltal kényelmesen épült ház folyosóin, lépcsőzetén, pincején, s élestáran, kis kezében a zörgő kulcsosmagot tartva — ide s tova lebben. Megvilágosodtak, s felvidultak az ódon épület mogyora, sőtét falai; minden zug földért, hova kanyú lábai belépett, s bár merre ment, üde szűsies feje gazdag szöke fonatával olyan hatást gyakorolt, mint a napfénye.

Mennyire örült Erneszt, midőn látta, hogy az egészséges lelkületű leányka valódi áldás a háznál; gyakran csaknem atyai gyöngédséggel néz tt a kedves alak után, midőn ifju rugályossággal lebbent tova.

Különböben Erneszt is mély benyomást gyakorolt a fogékony ifju leányra. S mikor Frank

szabadalmi levelek — verbrieft, Reochte — által biztosított jogáról, melyek állítólag erősen meglették sértve. Azt hisszük, hogy épen ezen sérelmet kel- lőkép megvilágítani. Valahányszor a sze- gény szász népet Erdélyben agyon foj- tották, ezeknek a „királyi szabadalmi levelek által biztosított jogoknak“ mind- megannyiszor előkellett álmok, azonban az igazságot ezen jelszó felett még soha- sem mondták el Németországban.

Kisértsük meg ezen hiányt kipó- tolni.
Neményi Ambrus.

A szélsőbal és a delegatio. Egy szélső- bali vidéki értekezlet ama határozatot hozta, hogy a függetlenségi pártnak a delegatio- ba is kell választani tagokat s esetleg el is fogadni a választást. Az „Ellenzék“ben Irányi Dániel élesen felszólal e határozat ellen.

A szélsőbal — ugymond — [kezdetből fogva nemcsak, hogy maga nem volt hajlandó a delegatio- ba belépni, de sőt a delegatio tag- jainak választásában sem vett soha részt. Nem mintha ezen intézmény létezését nem ismerné el, hanem mert azt a közönségek kiegészítő részének tartotta, melynek pedig eltörlése fő- törekvését képezi.

Sennyey Pál az ellenzéki társas kör [ha- tározata folytán, a képviselőház egyik legkö- zelebbi ülésében interpellálni fogja a kormányt, a Tisza-kabinet külügyi politikája felelő fel- világosítást kérve.

Választási mozgalmak

B u d a p e s t e n .

A szabadelvű párt a fővárosban egy ed- digi kerületét sem adja fel s mindenütt a ré- giket fogja megtartani: Paulert az első kerületben, Kerntlert a másodikban, I v á n k á t a harmadikban, P o d m a n i c z k y bárót a hatodikban.

A mi a főváros többi most ellenzéki ke- rületeit illeti, némelyekben szintén emlegetnek már szabadelvű párti jelölteket. Eddig Sz a p á r y Gyula grófot említi a negyedik és K e m e n y Gábor bárót a kilencedik ke- rületben, mint olyanokat, kiket egész biztossá- gal vihet keresztül a szabadelvű párt.

Az ötödik, hetedik és nyolcadik ke- rületből még nincsenek híreink, de reméljük, hogy a szabadelvű párt itt sem fogja átenged- ni a tért ellenfeleinek.

N a g y v á r a d o n .

A nváradai választási mozgalmakról teg- napi táviratunkban már adtuk hírt olvasóink- nak. Óriási tömeg választó polgár Tisza K á l m á n miniszterelnököt kiáltotta ki képv- selőjelöltül.

Az indítványt tevő szónok id. G y a l o k a y Lajos volt.

Tisza Kálmán neve említésére is ál- talános hosszantartó éljenzés keletkezett, mely már maga biztos előjelül tekinthető azon gyö- zelemnek, melyre a párt jelöltjét a közlegő kép- viselő választásán vezeti tojja. Az indítvány- ban hangsúlyozva lettek Tisza Kálmán érdemei, említve lett, hogy azon nehéz napokban, mi- dőn az egész nemzet némaságra volt kárhoz- tatva, Tisza Kálmán azon kevesek közé tar- tozott, ki a hatalom rémeivel szemben sza- badon kimeré nyilvánítani — Debreczenben s mindenütt — véleményét. Megemlékezett ar- ról, hogy Tisza Kálmán Nagyvárad városának szülötte s ugyszólván e város kebeléről emel- kedett azon magas polczra, mely nemcsak Ma- gyarország, de az egész politikai világban tisz- telte teszi nevét. Ezeket figyelembe véve a párt s tudva azt, hogy az évekké elzött már már megvesztegetett közvélemény, mint az egész országban, ugy itt nálunk is, meggyőző-

elutazott, — mert ez évszokban a termés be- takarítása után, a gazdaság érdekében hosz- szabb időre el kellett távoznia, hogy a téli szükséglet fedezésére eladásokat és bevasárlá- sokat eszközöljön — csak akkor győződé- meg arról Anna és Ernest hogy egyedül egy- másra vannak utalva. S ez által egy benső boldog viszony, kölcsönös szellemi vonzalom jött létre köztük, miáltal Ernest megfújult, Anna fejlődése pedig hatalmasan előmozdita- tott. Bámulva vette észre önmagánál a szel-lemi anyag bőségét, hogy mennyire gazdago- dott új — s miként ő egy pillanatra talála — termékeny itéző képességekben, melyet magas képzettsége, s a nagyrabecsült barátnak buz- dító szelleme szakadatlanul fokozott. A legna- gasztosabb és legnemesebb dolgok, melyek az emberi szívet és lelket fölhevíteti, s lebilin- cselni képesek — heviték föl, s elragadták kedélyeiket is; a tudás és a hit örök mély értelmű, és soha ki nem merített kérdései s a képzelődések az istenről, a világról, az idő- ről, az örökkévalóságról, a földi élet mulan- dóságáról, s halhatatlanságáról.

Az e fajta dolgokban közönségesen a költők olvasása képezi az embert, s e két tiszta lélek valamelyik schakespere-i darab egy felvonásán, vagy az Odysseus, akár a Nibelun- gok egy énekén vagy Goethe dalain — me- lyekben ugy látszik mintha az emberi szív érzelmei volna kileve — annyira feliga- tódott, mikép Ernest naponta arra várt, hogy a szerelem — melyet ő érzett — az Anna szívében is nagy hirtelenséggel lángra lob- bánjon.

dést szerzett magának arról, hogy a hamis próféták ígéretei nem egyebek egy álomképnél s hogy a mi sajátosságai geographiai, politikai helyzetünkönél fogva, a kormány vezetése soha erősebb, tisztább, és a kibontakozás felé öszin- tétben törekvő kezekre nem volt bizható, mint a jelenlegre: az indítványt a biztos győzelem tudatában egyhangulag s általános helyeslés között fogadta el, minek folytán a zászlók is több hejyt kitétek.

Nagyvárad város választói értelmes, gon- dolkodó polgárokból állanak, kik nem a nagy- hangu kortések ámitásai, hanem a megfontolt politikai helyzet parancsaiból kiindulva csele- kesznek. S mert ismerjük a választókat, bizo- nyosan mondható, hogy Tisza Kálmán minisz- terelnök Nagyváradon meg lesz választva.

Az 1881. mártius 10. tartandó bizott- sági közgyűlés tárgyai.

Debreczen, mártius 7.

1. Polgármesteri jelentés.
2. Úgyhatárny jegyzék.
3. Miniszteri rendelet a magyar reform- egyház által czélbavett alkotmányozó zsinat- nak Debreczenben megtartása tárgyában.
4. Ugyanaz, mely szerint az érmelléki II-od rend. vasut vonalra az előmunkálati en- gedély megadott.
5. Ugyanaz a szabályrendeletek megerő- sítése tárgyában.
6. Ugyanaz a városra kivetett ujonczok számáról.
7. Dorog város megkeresése, mellyel a magyar ajku g. catholikuskoknak pü-pökség felállítására stb. iránti kérvényüket pártolási vé- ggett küldte meg.
8. Pozsony város átírata a kir. városok ügyeinek rendezése iránti kérvényének pártol- lásáért.
9. Szabolcsmegye átírata a közigazgatás hiányainak orvoslása iránti kérvényének pártol- lásáért.
10. Hevesmegye átírata Lengyelországnak az orosz hatalom alól való fölmentése iránti kérvényének pártolásaért.
11. Nógrádmegye átírata a föld gyomrá- ban talált ásványok tulajdonjogi biztosítása iránti kérelmének pártolásaért.
12. Sopron város átírata az állami köz- igazgatás költségének a sz. kir. városok részé- re leendő megtérítése iránti kérelmének pártol- lásáért.
13. Liptómege átírata a Liptó-Szt.- Miklós mezőváros részére engedélyezett pia- czi helybérzedés tárgyában.
14. Kolozsvár város átírata Bartha Mik- lós hírlapszerkesztő ellen elkövetett merény- let ügyében.
15. A helybeli kereskedelmi kamara megkeresése az újabb fogyasztási adó ügyében.
16. A magán levéltári bizottság évi je- lentése.
17. Tanácsai előterjesztés a loavató bi- zottság megalakítása iránt.
18. Ugyanaz, mely mellett a folyó évi közmunka előirányzat előterjesztetik.
19. Ugyanaz, a törzs-gyula megalaki- tásáról.
20. Ugyanaz az iparos ifjaknak kiállítási segély adatása iránti kérelmekre.
21. Ugyanaz, a színház kezelésére három évre megkötött szerződéssel.
22. Ugyanaz, a termény csarnok segély iránti kérelme tárgyában.
23. Ugyanaz, egy megürült rendbiztosi állásra pályázat kihirdetése iránt.
24. A megürült akapitányi állás választás utján való betöltésének eszközlése.
25. Polgárosítás iránti folyamodások.
26. Bába oklevél kihirdetése.

De hiába várt! nem történt ugy; jól le- het fél nap hosszat is háborítatlanul voltak együtt, habár Ernest Anna érzelmeinek be- cését nem ismerhette félre, s majd minden be- szédén látszott az emelkedett meleg hangu- lat, mely egy különben szunynyadó érzelmet könnyen öntudatra ébreszthet.

Hetek s hónapok multak el, s az Anna szüzies tekintete oly biztossággal, s elfogulat- lanul nyugodott az általa mélyen tisztelt férfu nemes vonásaiba, mint a mi a csöndes barátság jellege. Hiába leste szemében a félték tekin- tetet, mely rendszeren az ébredő szerelemtől tesz tanuságot.

Valóságintéleg a tisztelet és háládatosság érzete, melyet Ernest az Anna szellemi fej- lődésében befolyása által fölébresztett — el- nyomott minden más érzelmét, mely amozok mellett a férfi iránt keblében csirázott; és az Ernest képe elérhetlen magasságban glóriától könnyezve állott előtte, mi a szerelem előmoz- dítására nem volt kedvező. Még ehez járult az, hogy Ernest tulságos lelkiismeretességében teljesen várakozó helyzetben tartotta magát; legkevesebbet sem tett arra nézve, hogy sze- relmét fölfeledezze, vagy a leánykában ha- sonló érzelmeiket ébresztszen. Nemtelennek, s igazságtalannak tartotta ily módon csaknem erőszakkal hatni az ifju teremtésre, ki telje- sen hatalmasan volt. Gondolá magában: ha közberjárásom nélkül nem keletkezik ez érte- lem, ugy nem az igazi, s jobb is ha nem jön.

(Folyt. köv.)

Fővárosi levél.

A német színházról.

Budapest, márcz. 7.

Ki ne emlékeznék vissza azon óriási lár- mára, mely nem rég a német színház létér- dést kísérte? A bölcsészet és a savanyu ká- poszta hazájában, a nagy Németországban mindent elkövettek, hogy e kérdést érdemen- tul felfogják.

„Nem kell német színház,“ le a ger- manisatio bastillejával kiáltottuk mi.

„Tanuljatok, barbárok, Schiller és Göt- hetől“ kiáltottak ok.

Oly nagy volt a láрма, hogy egyideig egész Európa a gyapju-utczára nézett.

„Tant de bruit pour un omelette!“ Istenemre, nem volt érdemes ennyi lár- mást csapni, mert a mit oly buzgósággal vitat- tak, az még csak nem is omelette, ha- nem igenis r o m l e t t .

Rom, melynek falait egy időközönkint Bécsből leránduló kincstár restaurálja. E res- taurálás nem csekély feladat, mert elnézve a középítési bizottság látleletjének azon pontjától, mely szerint e színházban már a geren- dátus is rothadt, itt még a legfőbb tényező is hiányzik. Azon fundamentum, ugyanis, melyet a mindinkább tért nyerő általános magyarosodás alapiján megfogott, megsemmisített.

Hazaifiság a nemzetiségnek!

Rom, melybe nagy német költők lán- gszellemei hamis ürügy alatt idéztettek, hogy ez égbekiáltó elhagyott falaknak megadják azon nyumbust, melynek segélyével a benféz- kelő kontárok éltöket kis időre meghosszab- bithassák.

Rom, melyet kegyelet nem övez, s mely hangosan hirdeti, hogy nem szorulunk a cul- tur terjesztés ez állítólagos uszály hordozóira. Tisztességesen megélünk a magunk embersé- géből a mi azonban korántsem zárja ki azt, hogy a legnagyobb tisztelettel hajlunk meg a szellemóriások előtt, tekintet nélkül azok nem- zetiségére.

Engedjük tehát át e romot ki nem ke- rülhető sorsának, nagyon közel az idő, a mi- kor önmagába fog öszedülni. A bécsi malter sem fog már rajta. Szóval nekik nem használ, nekünk nem árt többé.

Miután pedig az enyészett is bir bizonyos vonzerővel, elhatározám, hogy saját szemem- mel fogom megnézni ezen fel nem tartható processust. Belépek és apénztárnáit jegyet váltok. Mennyivel különb itt minden mint a „nemze- ti“ban. Már a pénztárnok rendkívüli nyáj- sága is lebilincseli az embert. Minden izében maga a jovialitás, csupán azt sajnálja, hogy a jó Isten, képmását csupán egy őrök alkalmat- ossággal teremtette. Bezzeg, nyoma sincs itt azon tolongásnak lökdösésnek, mely ugyancsak barbár lényünkre vall. Aztán mily nemes egy- szerűség minden szöglettben. Nem kell ide claque, frakk, lakk. Mindenki oly toilletben jó mint neki tetszik és soknak tetszik a — skhlafrack. Szóval, a nézőt-r patriarchalis szí- nezettel bir, melyhez néha idylli is járul.

„Ungeirer, ungeirer!“ — „in hoc signo vincens.“ A mi azonban az egészét ko- ronazza, az azon negatív érdem, mely nem engedi, hogy az agioteurök e szent hajlékban uzsoráskodjanak. Ellenkezőleg. Az intézet vez- zérférfiai philantropikus érzelmeiknél fogva oda hatottak, hogy az általuk nyújtandó mű- élvizet, a kevesebb aprópénzrel rendelkező isteni plebsnek is megkönnyítse. Ez intentió- juk az „al pari“ intézmény eredményezte. — Hogy mi az az „al pari“?

Ez egy minden telhető raffineriával szer- vezett banda, melynek élén a tapsoncz főnök áll vagy ül, már a szerint mint épen a zár- t-székek vagy a karzatok rendelkezik. Jó öt ér- zékkel kell birnod — nyájias olvasom — hogy nyomban rád ne szózzanak legalább 5 szin- házi jegyet. Igaz ugyan, hogy a jegyek név- értékéből 1/2 rész elenged, de nem vagy bizo- nyos benne, hogy használható-e, miután a je- jegyek 2-3 hét után tartandó Vorstellun- gokra szólnak és ki biztosít arról, hogy ak- korra állani fog-e még a gyapju-utczai rom?

Légy elővigyázó és kövess engem. fog- laljunk helyet és nézzük a t. cz. közönséget. Az alpari mestere ma nagyon ügyetlenked- hetett, mert édes kevesen voltunk. Tapintata mellett szól azonban azon kiszámítása, mellyel a földszinti zárt-székek tulajdonosait oly képen helyezte el, hogy minden sor, vége és közpe- táján el volt foglalva, a mi nem ros optika- csalódást eredményezett, mert sokat mutatott A felsőbb régiókban Dumas által Gauthier Margit személyében eszményesített minden rendű és rangu T r a v i a t á k tűnnek fel, kik még ezen templomban sem szeretik a kö- lálatot és hangosan mulatnak hódolóikkal.

En a földszinten egy kis backfisch mellé jutottam. Legjobb akaratom mellett sem mond- hatnám hogy szép volt, sőt merem állítani, hogy ha a szép Helénának történetesen ehez hasonló cifferblattja lett volna, a trójai hábo- ru bizonyára nem üt ki. És mert szeplős volt kezdtem reá haragudni. Csak akkor bocsjót- tottam meg neki némileg, a midőn csevegése eszembe juttatta, hogy tulajdonképen bir min- den kellekkel, mely annak idején épen ele- gendő lett volna a Capitólium megmentésére. Mókáztam vele, azzal ijesztettem, hogy a ge- rendátus minden perczen eltemethet, hozzá- tettem azonban, hogy nyugodtan nézék e há- lál torkába miután még a vele együtt volt meghalást is a legedesebb érzeménynek tekin- tem. Ez tetszett neki. Ha jól hallottam ezt a tirade a mamájának is megsugta.

Baloldalt két 8 tíz éves fiu ült egy zár- tszékek hegyezve. Alig helyekdedek el, a mi- kor el kezdik egymást sutyomban püfölgetni. Bizonyosan Kain szelleme vett rajtuk erőt.

„Te kemasz, mért bántod a gyengébbet?“

szólított meg az egyiket, a mire el kezd a lelkem pityeregni és indignálva azt feleli: „Hiszen a testvérem.“

„Az már más“ és a rom felé fordítom figyelmemet.

A nyitány egy circusbeli Galoppebol áll ki, és egy habitűt annyira fellelkesít hogy Miss Dora nyomán „Hé hopp“ot kiált. A tapsoncz főnök „Hé hepp“ -pel válaszol.

Összenéznek, szemek szikrák hánynak. Szerencsére felgördül a függöny és véget vet a maró quiproquonak.

Az egyes erők (!) bírálásába bocsátkozni nem fogok. Nem hagyhatom azonban megrovás nélkül hogy e n é m e t színészek nem tudnak né m e t ű l . A Jargon, a mit ezek elebűn- tálnak, megjárhatja Unter — Stinkenbrum- de nem Budapest, a hol a claszicus német irodalomnak is nagy számu tisztelői vannak.

De halljuk a szép szót. A szinlap azt állítja hogy vigjátékok adnak. Hazudik. Minden vonta'ott és a boszantásig unalmas. És mégis hogy lehet megmagyarítani azon óriási derül- tiséget, mely különösen a sorok közepén oly hangos kitérésekben nyilvánul? Mi idézi elő azon szilaj kacajt mely határokat nem ösmér? Különösnek t'unt fel előttem, hogy e rohamos kitérések még a legbárgyubb Kalauerfél is leg- inkább a sorok közepéről hangzottak fel, míg a sorok végén ez korántsem mutatkozott ily mértékben. Ez nem lehet természetes. Egy e'ottem űő ösmerősömet interpelláltam és ő csudálkozott csudálkozásomon. Hát nem tudja?

Hisz ez a szini technica legujabb vívmánya a közönség el van kényeztetve, hogy pedig mulasson, szükséges hogy nevető izmaik moz- gásba jöjjenek. Ez a főczél és ennek elérésére szolgálnak a padok közepén elosztott zsoldos tonangeberek, kiket a nevetés ragadós tulajdon- sága gondolt ki. Ezek az emberek borura de- rüre nevetnek és igazán érdekes látni, hogy mikép hatnak a közönségre. Eleinte piano kez- dik, ha ez nem használ crescendo utján a forte ba csapnak át, a leggyakrabban azonban a for- tissimot cultiválják. Erős szer hat. Az egyik különösen szerfelett buzgokodott. Ha eljöttnek látta a pillanatot, szája két szélét füléig rán- totta fel és röhögött úgy, hogy könyek sirt később jutott eszembe, hogy ugyanezen embert én már egész ellentétes működésben is láttam az — entreprio des pompes funebresnél alkal- mazva, a mint nagy bánattól elterelve ballagott a halottas kocsi után. Jó évtelvet az ilyen mesterséghez!

— Menjünk vacsorálni!

Szabolics Lajos.

A kertészeti egylet évi jelentése az 1880-ik évről.

Tisztelet közgyűlés!

A debreczeni kertészeti egylet aulirt kormányzó választmánya az alapszabályokban körvonalozott kötelezettségéhez képest a le- folyt 1880-ik évről, következőkben terjeszti elő évi jelentését:

Ha a választmány a jelentés tárgyát tevő évről megelőzőjéről, az 1879-ik évről azt jelentette, hogy a mondott évrben egyletünk dolgainak vezetése ugy szólván a lértéri küz- delem volt, épen ugy fájdalommal jelzi ezutal, hogy a lértéri küzdelem képezte feladatát a mult évrben is, de már mindig növekedő re- ményvel s bizalommal a jövőbe.

Felolvasandó igazgatói jelentésünkben méltóztatik majd értesülni a tisztelt közgyű- lés; de hiszen ez ugy is köztudomásu — hogy a természet nyughatatlan működése nem elé- gedvén meg azon elmi csapásokkal, a me- yetk árviz, fagy, majd hőség és szárazság ké- pében egyleti kertünkre boc'átott, az 1879 — 80- dik télben, az egész európai continensen s különösen hazánkban oly hosszú ideig tartó roppant hidegek voltak, mire a legélemedet- tebb emberek is alig emlékeznek; s hogy e nagy foku hideg és hoszsu tél mily nagy ará- nyu árákat tett hazánkban, városunkban s közlelebből kerttelepünkön: azt ugy hisszük, elég a közutudomásra utalással említenünk.

Es minden bajunk betetőzésül az egy- letünkre nehezedett filoxera-zárlat, a mult év folyamán két harmadán át, megáolt min- ket abban, hogy a bajból kivergődést czélozva szabadon mozoghassunk, mert hiszen a mely eladásra szánt csemeteket zárlat hiányában értékesíthetünk vala, ezeket is nagyrészben ugy szólvá nyom nélkül seperte el s részben fulasztá saját nedvébe a ténlek szigora.

Csak az anya fákból több mint 1000 db gyönyörűen alakított s már kellő eg megha- rozott és régóta termő vesszét el s a 97,000 példányra tartható nemestett csemetéből is csu- pán 4743 darabot lehetett visszasmzés által megmenteni. És habár a mult nyár folytán, 20,000-nél több csemete lett nemestive: ezek még csak a jövő reményei.

II. Az igazgatás költségeire közgyűlésileg megszavazott 400 frt tiszteletdíjat a közgyű- lésileg is elfogadott választmányi határozat ér- telmében a mult 1880. évre is T a m á s s y K á r o l y ur részére tettük folyóvá azon in- dokból, hogy az izelő és igazgató bizottság teendőink elnöki és tetteges vezetése neve- zett urra, mint igazgatóra lettek bizva; — ugyanó teljesítette a tavaszi és őszi csemete eladásokat, a mely alapon aztán részére tété- tet folyóvá ez utóbbi működésére a 100—100 frt tiszteletdíj is.

Tamásy Károly igazgató ur azonban ezen tiszteletdíjából a folyó évi január—már- cziusi 100 frtot és a tavaszi csemete eladá- sár járó szintén 100 frtot, valamint az őszi eladásár esedékes 100 frtől 50 frtot az egy- let pénzvizonyainak tekintetbe vételével ugyan, de nemes önzetlenséggel az egylet rendelkezé- sére visszabocsátott; a miért, de különösen azért is, hogy Tamásy Károly ur az igazga-

tól te- ket, fe- tást k- ügybu- szonett I- les, h- isz sz- len t- leti te- a mul- volt k- roly- czár- ki a- részbe- gyes a- könyvt- I- r ó k- t a k- kik a- és 10- nek és- lasztm- va tat- I- pénztá- keresk- illető- 1880- októbe- pénzá- veked- alap e- 53 kr- fentár- frt 5- pénzá- frt 91- zására- 66 kr- évenk- lomdij- képez- tott k- gyomá- 111 fr- reske- lyezve- végen- tehát- 93 kr- takar- nye e- pedig- évrben- évi di- havi o- frt ha- Sz é- kás é- frt ha- 3 álla- havon- koron- indok- szati- rende- követ- Sept- 947- 2 kgu- magér- dec. 2- 75 fr- példá- ken a- P. Sz- szez- lyek- tudon- füzett- a hur- sekke- szöve- mely- lesz- gyeln- ló tö- saját- köréb- és ol- lent i- kiadá- Pro- megj- elad- matiq-

tól teendőket, terhes, időt igénylő levelezéseket, felügyelet, ellenőrzést és rendszeres tartást kerttelepünkön a múlt évben is ismert ügybuzgalommal végezte, részére előismerő köszönetet hozunk indítványba.

III. Nem mondunk vele újat t. közgyűlés, ha hűség pártfogóink sorában ezúttal is szab. kir. Debreczen város és ennek mélyen tisztelt hatóságát emeljük ki, ki az egy-letti tenyész ház és csarnok helyiség fűtésére a múlt évben is 4 méter öl száraz tüzi fát volt kegyes díjmentesen adományozni.

Ki kell emelnünk a n. a. s. i. Oláh Károly urat, egyetünk tiszteltbeli és ennek dacára még is évenként fizető rendes tagját, ki az elmúlt év folyamán is több rendbeli részben igen becses szakkönyvekkel volt kegyes az úgy szólván általa alapított egyleti könyvtárát is több ízben gyarapítani.

Fel kell emelnünk a debreczeni t. a. k. r. é. k. p. n. z. t. r. g. ö. z. m. a. l. o. m. és alföldi t. a. k. r. é. k. p. n. z. t. r. g. ö. z. m. a. l. o. m. tisztelt igazgatóit, kik a játékosy czélokra szánt alappól 35, 30 és 10 frtot voltak kegyesek adományozni, kiknek és általában a szíves pártfogóknak a válaszműny köszönetnyilvánítást kér megszavaztatni.

IV. Az egylet kezelése alatt takarékpénztárban s részben a debreczeni ipar és kereskedelmi banknál elhelyezett alapítványok, illetőleg határozott czélokra szánt tőkék az 1880. év végével következőleg állottak:

1. A Gleiviczky Sándor-féle 1870. október 18-án betett 23 frt 68 kr kiállítási pénzalap, az 1880. év decz. 31-én már felnövekedett 42 frt 85 kr-ra.

2. A Dalmi I. Károly-féle kiállítási pénzalap eredetileg 35 frt 52 kr, — most 64 frt 53 krajczár.

3. A kertész lak csinosítása és fentartására tett alapítvány 1865-ben tett 28 frt 5 kr és most 168 frt 4 kr.

4. Kiállítási költségekre szánt pénzalap 1869-ben 22 frt 80 kr, — most 107 frt 91 kr.

5. A Walther-féle tanúk jutalmazására tett alapítvány mostani állása 72 frt 66 krajczár.

Felémeltetik, hogy ezen alapítványból évenként kiadandó 2 db 1 frtos tallér jutalomdíj az 1880-ik évben Szemere Lajos tanító képezdei II. od. éves hallgató növendékeknek adott ki. Végül

6. A néhai Dr. Margitay István ur hagyományából egyetünk részére esett jutalék 111 frt 26 kr, mely a debreczeni ipar és kereskedelmi banknál van gyűmölcsözőleg elhelyezve, kamatszaporodásával együtt a múlt év végén 133 frt 94 kr-ra ment.

Az egylet kezelése alatti alapítványok tehát az év végén összesen 589 frt 93 kr. Ezen alapítványi összegrekről szóló takarékpénztári könyvek átvételi előismerője e jelentés mellett, magok a könyveknek pedig pénztárnok gondozása alatt vannak.

V. A kerti segéd személyzet az 1880. évben a következőkben állott:

1. Soltész János főkertész 300 frt évi díjjal, lakás és 5 m. öl tüzi fával.

2. Jecsek Lajos kertész segéd 20 frt havi díjjal.

3. Soltész István kertész tanonc 15 frt havi díjjal.

4. Külső kerti szolga 1880. hótól kezdve Soltész János 18 frt havi díj.

5. Külső kerti csész Bajtó János lakás és 15 frt havi díjjal. És

6. Perceze István belső kerti szolga 15 frt havi fizetéssel.

Ezeket kivül 1880. apr. 1-től sept. 30-ig 3 állandó munkás volt alkalmazva fejenként és havonként 23 frt fizetéssel, kiknek munkaejeje koronkint a mutatkozó és elodázhatlan szükség időkából, napszakosokkal pótolatott.

VI. A szaklapok közül 1880-ra a „Borászati Lapok” és „Nép kertésze” voltak megrendelve.

Egyéb megrendelések közül kiemeljük a következőkre tett kiadást, u. m.:

Febr. 20. virágmagvakért 26 ft. 70 kr. Sept. 26. virágmagvakért 1 frt. 60 kr. Nov. 1. 947. db vadróza fáért 28 ft. 55 kr. Dec. 6. 2 kgm keserű manduláért, 1 1/2 kgm körte magért, 1 1/2 kgm alma magért 13 ft 55 kr. dec. 21. verbeua magért 5 ft 8 kr. Összesen 75 frt 48 kr.

Az egylet csalogasa 1880 ban és 600 példányban letkinyomatva, s helyben és vidéken a tagok és érdeklődők között kiosztva.

(Vége köv.)

Irodalom és művészet.

◊ Az emberi művelődés története írta P. Szathmáry Károly 18. 19. 20. füzet. E díszes műből ismét, három füzetet kaptunk melyek a középkori művelődésből az irodalmi és tudományos műveltséget tárgyalják. A huszadik füzetben kezdődik a középkor kultúrtörténelme, a hunok betörésével, az állandó meglepetésekkel a kereszténység terjedésével stb. A szöveg itt gyorsan halad a középkor vége felé mely a jövő egy két füzettel alighanem be is lesz fejezve. Ajánljuk a művet mindazok figyelmébe, kik még nem ismerik.

◊ Az új cukor-kávé- és söradoról szóló törvény nem csak az országgyűlésben és sajtóban, de az üzletemberek és háziasszonyok körében is sok port kavart fel, igen czélszerű és ocsó jort zetszélű kiadásban jelent meg Tettey Nándor és társai kiadásában. Ára csak 20 kr.

◊ Ifj. Ábrányi Kornél „Lelánczolt Prometheusai” német fordításban is megjelentek Bécsben Perles Móricz kiadásában. H. A. Korneville harangok hétszázadik előadása és hó 2-án volt a párisi Folies Dramatiques színházban.

Magyar cigányok külföldön. Berkes Kálmán a télen egy zenekarral Nizzában működött s mint írják, az ottani előkelő világi rendkívüli tetszéssel és elismeréssel halmozta el a zenekart. A zenészek az ottani klubok estélyein s magán házaknál január hó 10-ike óta csaknem mindennap játszottak, egy Nizzában mint Cannesben és Monte Carioben. A gazdag angol, spanyol, francia furaokból, bankárokból stb. álló közönség sok magyar dalt rendkívül megszeretett, s minduntalan újratartott. Egyes helyeken a háziasszony külön kifejezte elismerését a művészeknek, kik vendégeit oly kitűnően mulattatták. Az ott tartózkodó magyarok barátságos előzékenységgel tüntették ki a zenészeket; így Türr tábornok neje, ki egy bál alkalmával hosszasan beszélgetett velök, és Vojnics ur Szabadkáról. Egy febr. 26-án tartott bazár-est alkalmával a házi asszony az árcsarnokokkal együtt a bar-na zenekart is lefénnyképezette.

Az orsz. magyar színész egyesület nyugdíj alapja szépen szaporodik. Az egyesületnek jelenleg 1000 tagja és 18.000 ft vagyon van. Mihelyt a közp. igazgató tanács által kiküldött 9-es bizottsághoz a vidéki szin-igazgatóktól beérkeznek a kívánt javaslatok, az évi közgyűlést azonnal be fogják hívni.

Napi hírek.

A sorozás eredménye Debreczenben Besoroztatott a közös hadsereghez 117, a múlt évben volt 18 többlet s így összesen 135 egység. A póttartalékba kivetett 75 egység, besoroztatott 61, marad hátralék 13, felléviszgalatra rendeltetett 42. Betegség vagy más okok miatt elmaradt a sorozásról az I. korosztályból 20, a II-ikből 19, a III-ikből 22 összesen 61. Igazolatlanul csak 7 egység maradt el és pedig az I. korosztályból 2, a II-ikből 1, a harmadikból 4. E számok örven-detes tanúságot tesznek a mellett, hogy a katona nyilvántartási ügyek a kapitányi hivatalnál rendkívül lelkiismeretes és ügybuzgó kezeléssel vezetettek, a miert természetesen, hogy a dicséret Konti József alkaptány urat illeti.

Dr. Neményi Ambrus, a „Pester Lloyd” ismert jeles munkatársától nagy figyelméreméltó cikkel jelent meg a „Gegenwart” című tekintélyes szemlében, melyet Lindau Pál szerkeszt Berlinben. — E cikket alkalmunk van lapunk mai számában közölni.

Blaha Lujza asszony kedves vendég-művésznök gyöngékedése miatt a „Sarga csikó” előadása holnapra halasztott. Azt hisszük, hogy nem veszik rossz néven olvasóink, ha eláruljuk, hogy az ünneplő művésznőnek a holnapi, de különösen a holnaputáni jutalom előadására igen szép meglepetéseket készített elő a közönség. — Ma már a Nagy Amália üzletének kirakatában egy remek virágkoszorú volt látható, mely szintén a művésznő számára lett megrendelve.

Eljegyzés. Péter Gábor kataszteri segéd biztos udvarban eljegyezte Balogh Mária kisaszonyt, Balogh Lajos kat. biztos leányát. Áldást és boldogságot kívánunk a szívből kötött frigyre.

A katona tartási kötelezettségnek folyó évi pünkösztől egy évre lehető megválthata iránt a városi házi jegyzői hivatalban a hivatalos órákban pünköszt papjái a szóbeli jelenkezések elfogadtatnak, mire azon megem-lítéssel figyelmeztetnek a házbirtokosok, hogy pünköszt után csak írásbeli kérvények fogadhat-nak el.

Nagy élvezet kínálkozik közönségünk számára. Kovács Lajos hazánk egyik legjele-sebb fiatal gondokása, kiről a fővárosi és több vidéki lapok fényes zenetehetségének és technikai ügyességének elismeréséről értesítet-tek az olvasó közönséget, f. hó 3-ik s 4-ik napján városunkban időzött, mely alkalommal helybeli családok vendége is volt s valódi mű-vészti magaslalon alól játékában gyönyörköd-tetett, — f. hó 11-én színházunkban édes mostohája és ennek nővére társaságában hang-versenyt rendez. Melegen ajánljuk a közönség pártoló figyelmébe.

2000—3000 frt kisebb nagyobb ösz-szegekben első helyeni betáblázás s törvényes kamat mellett kölcsön kapható. Értekezhetni íranta Gulyás József ügyvéd irodájában, nagy-csapó-utca 323. sz. a. 31

Evi közgyűlés éjél. A helybeli ven-dégelősök és kávéházások egylete az éjél 12 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlésre megjelenő egyes tagok titkos bujkálása magára vonta a rendőrség figyelmét is, mert hamarjában azt lehetett volna hinni, hogy itt valami rejtélyes gyűlésezéről lesz szó. A közgyűlés a legjobb rendben folyt le. Elhőknek megválasztott Vilmos Lajos, aleln-őknek Stettner Pál, pénztárnoknak Vilmos Károly. Az évi jelentés szerint az egylet már 600 frt tökével is rendelkezik.

Színházunkban ma a Blaha Luiza asz-szony közbejött gyöngékedése miatt a „Sarga csikó” helyett a „Proletárok” című színmű kerül színre. — Hamar László „Ipar-olagok” című drámájának első előadása szombatra van kitűzve.

Ö. T. Köszönetnyilvánítás. A helybeli „István” gózmalom tarsulat tisztelt közgyűlé-se, a debreczeni önkéntes tűzoltó-egyletnek 20 forintot adományozott, melyért az egylet ne-vében hálás köszönetet nyilvánítok. Debrec-zen, 1881. mártius 8. Tikos István, ö. t. egyleti pénztárnok.

Öngyilkosság. Kozma Péter 24 éves ifju napszamos tegnap délután a csapó kert-ben pisztolyal fobe lötte magát.

Rabló a ládában. A „P. H.”-nak írják: Szenzációs és nem igen valószínű ese-

tet jelent szabolcsmegyei levelezőnk. Az eset Debreczenben történt volna. A nap-okban Csanak József ottani fűszerkereskedő botjába két ember nagy ládát vitt, s kérték a kereskedőt, hogy az másnap reggelig, míg ők teendőiket a városban elvégzik, ott marad-hasson. Alig távozott a két ember, egy katonatiszt lépett be az elmaradhatlan kutyával. A kutya rögtön a ládára ugrott, s azt gyanusan szaglászni kezdte, és gazdája — sem volt ké-pes azt lecsalni onnan. A katonatiszt kérte a kereskedőt, hogy nyissa fel a ládát, a mit Csanak ur, mint szolid üzlet ember nem tett meg. A tiszt erre feljelentést tett a kapitány-ságnál, s ez a ládát hivatalosan felbontatta. Mily nagy lett a bámulat, mikor a felnyitott ládában egy teljesen felfegyverzett embert ta-láltak, a kit rögtön be is vittek a rendőrség-hez. — Csak annyit teszünk e szenzációs eset ez, hogy bizony ebből egy árva szó sem igaz.

A nagyerdei gőzfürdő kazánja tisztítás alatt van s azért a gőzfürdő pár napig zárva marad.

A trónörökös Egyiptomban. A trón-örökös Kairóban léte alatt meglátogatta a kha-lifák sírját, s a várostól félóránnyira fekvő szul-táni sírokat, hol Egyiptomnak 1382-től 1517-ig uralkodó mameluk királyai nyugszanak. A kha-lifák sírjai között leginkább érdekelté őt Szala-Eddin (Saladin), ki tudvalevőleg nagy-on türelmes volt a keresztények irányában. El-Arsai szultánnak († 1496) sírja, mint a legnagyobb és legszebb, különösen leköttötte figyelmét. A trónörökös megvetette az e sírok és a fölöttük emelkedő mecsetek fényképeit. — A trónörökös Lukszorbán megfogja látog-atni a félóra járásnyira eső Medinet Habu kapt falut, hol Ramzes hajdani egyiptomi phá-rói várának romjai hevernek.

Remes jelenet Balaton jegén. Keszt-helyről írják a „P. H.”-nak. F. hó 1-én Fáró József gyenesi lakos a vasutról jöve, költéség vagy ut megkímélés czéljából a Balatonnak már meglehetősen poshadt jegén keresztül akart hazamenni. Utközben keszthelyi halászok figyelemztették, hogy erre ne menjen, de ő nem halgatott tanácsukra, és alig távozott negyedóránnyira, midőn kétségbeesett segély-kialtásai adták tudtal a halásznoknak, hogy Fáró alatt a jég beszakadt. Mindent elkövettek ki-mentésére, a legkönnyebbek, gyermekek, ha-son csuszva közeledtek és kötelet dobáltak neki, sőt egyik rokona saját élete kockázatásával egy rudhoz kötözve tolatta magát előre, és alig 2 ónyi távrolról egy másik rudat nyújtott neki, de a szerencsétlen a hosszas jégfűrdő következtében már annyira elveszté ere-jét, hogy a nyújtott mentő eszközöket nem volt képes megragadni. E közben egy irtóza-tos javeszékeltést vitt végebe, hogy a negyed-mértföldnyire levő országuton járók is hallot-ták; és a nála levő 150 frtot ígérte annak, ki megmenti. — Végre majd 2 órai kínos verődés után a menteni igyekvők szemel-látára merült alá. Családát hagyott hátra.

Nagy veszedelemben forgott Vászár-helyen Kassai Szabó N. ház és földbirtokos. Múlt hét csütörtökön éjféltől 2 órakor ki akart menni Kassai a tanýára. Amint az ud-varról egyik szobájába befordult, hegy bundá-ját magára vegye, egyszerre torlon ragadja két erős kéz, fejére súlyos csapás zuhan, mire ő eszméletlenül öszerogyik. A rablók egyike ezután Kassai szive tájékába döfött egy kést, de Kassai balkarja olyan szerencsésen felkúrt, hogy azt szurta át az éles vas, s a mellüregbe nem hatoltott; karján azonban egészen ke-resztül ment. A sziványok átkutattak mindent s kétszázforintnyi pénzkészletet találva, azzal odább álltak. Kassai reggel felé magához tért, segítségért kiáltott, mire orvost hívtattak, ki a sebet súlyosnak mondá, de nem halálosnak. A banditák után, mint az „Orosház Kézöny”-nek írják, erélyes nyomozást indítottak.

Rablógyilkos pandur. Szóreg és Orosz-lános közt az egyik vasuti órházban — mint említettük — az őrt és feleségét meggyilkol-ták. A tettest már elfogták Zserovics Ferencz, ujszegedi volt pandur személyében. A gon-osztévő a gyilkosság elkövetésekor kétszövű pisztolyát, melylyel a vasuti őrt agyonlötöte, az őt szobájában fejeztette az asztalra; ez a corpus delicti a szőregi szolgabírószágot azon-nal helyes nyomra vezetete s annak alapján a szőregi megyei csendlegények tegnapelött dél-után Zserovics Ferenczét elfogták. A kegyet-len rablógyilkos részletesen bevallotta a vér-lázító gyilkosság és rablás körülményeit s azt is kijelenté, hogy a vasuti őrt 13 éves fogadott fiát, ki a gyilkosságról hírt vitt Szőregre, szintén meggyilkolta volna, ha el nem ne-nékül.

Időjárás mártusi 7-én.

Európában: A nagy légnomás (763—764) a kontinens keleti részében, a dep-resszió pedig (750—755) annak északnyugati táján van. Délnyugati és délkeleti szelek mel-létl az idő általában borus, havas eső. Az hő-mérséklet nagybodott.

Hazánkban: Többnyire nyugati, rész-ben délnyugati és déli, mérsékelt szelek mel-lét a légnomás nyugaton kissé feljebb, ke-leten kissé lejjebb szállt; a hőmérséklet általá-ban még feljebb emelkedett, Késmárk és Besz-tercebánya s Ungvár környékét kivéve, min-denütt fagyponpon felül melegedett. Az idő általában véve borus, csapadékos, számos he-lyeken jelentékeny mennyiségű havas esővel.

Kilátás a jövőre. Hazánkban: Ál-talában felhős, borus, részben csapadékos időt várhatni továbbra is nagybodó hőmérséklet, helyenkint lehet derengés mellett.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

Bécs, márcz. 7. (Ered. sürg.) A Pol. Corr. egy budapesti jelentése szerint a magyar országgyűlés esetleges bere-kesztésének időpontja még nincs meg-határozva, mintán a trónörökös esküvője még a nyár folyamán megtörténhetik és miután a Németországgal folyamatban levő tárgyalások rövid idő múlva tarif-faszereződés megkötésére vezethetnek és mindkét esetben a budapesti illetékes kö-rök az országgyűlést folyamatban látni óhajtják.

Philippopol, márcz. 7. (Ered. sürg.) A Pol. Corr. tudósítása. Az angol főkonz-ulátus főnöke, Mr. Stephen, a mohamed-dán lakosság panaszainak meghallgatá-tására Burgasba ment. Hasonló czélből küldött ki A. l. e. c. o. basa is egy vizsgáló bizottságot.

Bécs, márcz. 7. (Ered. sürg.) A Pol. Corr. egy párisi tudósítása szerint a fran-czia kabinetben három szavazat a lista-scrutinium mellett, három ellene van, há-rom pedig ingadozik, Andorra határain előkészületek történnek netalán nyugta-lankodás megakadályozására, de a kis köztársaság occupatiójára senki sem gon-dol.

Közgazdaság.

A budapesti terménycsarnok távsürgőnye.

Budapest mártius 7. — Buzában ma hiányzott a vételkedv, a malmok tartózkodók voltak, a hangulat lany-ha. Az eladók nehezen határozták el magukat olcsóbban eladni, de mégis kénytelenek voltak 10 kr engedményt tenni, a forgalom néhány ezer mm. Egyéb gabonaművekben alig volt üzlet, az árak változatlanok.

Erték és váltó-folyam a bpesti tőzsdén.

— Március 7. —

	Utóbbi árak.	Újabb árak.
	Pénz	Ára
Magyar vasuti kölcsön	127.75	128. —
„ 1869. keleti v. áll. kötv. 5%	85.50	86. —
„ 1873. „ „ ar. v. czb. „	102.70	103. —
„ 1873. „ „ arb. „	88.50	89. —
„ nyereségekölcsön 100 frt	115.50	116. —
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	108. —	108.50
1871-ki magyar államkölcsön 6%	—	—
1878-ki „ „ „ „	104.25	105. —
Magyar arányár. adóm. 6%	112.30	112.45
Földterhermentes. kötv. magy. 5%	96.25	96.75
„ „ „ „	95. —	96. —
„ „ „ „	—	—
„ „ „ „	94.25	94.75
„ „ „ „	91.75	92.25
Szülődézsma váltás. kötvény	94.75	95. —
Postavárosi kölcsön 1870-ből 6%	103.50	103.75
„ „ „ „ 1871-ből	103.50	103.75
Budapesti kölcsön 1880.	99.75	100.25
Magyar ált. hitelbank részv.	266.50	267. —
Osztrák magy. bank részv.	816. —	820. —
Első hazai takarékpénztár	3800. —	3900. —
Magyar földhitelintézet záloglev. 5 1/2%	102.25	102.50
„ „ „ „ 5%	100.75	101. —
„ „ „ „ 4 1/2%	94. —	94.25
Osztrák hitelintézet sorsjegy	181. —	182. —
Cs. kir. arany (szert)	5.53	5.55
Osztrák magy. 8 frtos arany	9.29 1/2	9.30 1/2
20 frankos arany	9.29 1/2	9.30 1/2
Német birod. bankjegy 100 m.	57.30	57.40

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap Szerdán, márczius 9-én.
BLAHA LUJZÁNAK
a budapesti népszínház kitűnő művésznőjének
5-ik vendégjátékául adatik:
EMELT ÁRAK MELLETT
SÁRGA CSIKÓ.
Eredeti népszínmű 3 felv. írta Csepreghy.

Szerkesztői üzenet.

T. J. helyben. Verset csak kivételkép s ritkán közlünk. A beküldöttet azonban hozni fogjuk, mi-helyt sorát ejthetjük. Az említett aesthetikai fejtegetés nem politikai napi lapba való. Különösen ha az már sokak által feldolgozott tárgyat ölel fel. Valami mást szívesen veszünk.

Vasuti személyvonatok menetrende.

Indulás:

Hely	Indulás
Budapestre, Ceglédre Nagydradra:	délután 12 óra 38 perczkor.
este	9 „ 30 „
Nyíregyhádra, Miskolcra,	reggel 7 óra 45 „
d. u. 3 „ 25 perczkor.	este 9 „ 10 „
Szatmárra, Kirdygháza:	reggel 4 óra 10 perczkor
délután 4 „ 24 „	
Erkezés:	
Budapestre, Nagydradról	reggel 3 óra 40 perczkor.
d. u. 3 „ 10 „	
Miskolcra, Nyíregyhádról:	reggel 9 óra 30 perczkor.
d. u. 12 „ 18 perczkor.	este 8 „ 50 perczkor.
Szatmárról, Kirdyghádról:	délben 11 óra 54 perczkor
este 8 „ 07 „	

Felelős szerkesztő: Kutasi Imre.
Főszerkesztő: Vértesi Arnold.

IFJ. FODOR ISTVÁN

első hazai érczkoporsó-gyára és
TEMETKEZÉSI INTÉZETE

Debreczenben, új piacz. Gr. Dégenfeld ház, a zenede alatt.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására juttatni, hogy az Aradon 25 évig fent állott **első hazai koporsó-gyárat** összes felszereléssel együtt örök áron megvettem s így azon előnyös helyzetben vagyok, hogy érczkoporsóimat itt senki által ki nem állítható áron szolgáltatatom ki.

Gyáram az előző évekből sokkal ismertebb, sem hogy ezt dicsernem szükséges volna, csupán annyit kívánok megjegyezni, hogy gyártmányaimmal azok műizléses kiállítása, de főleg olcsóságuknál fogva sikerült, nemcsak a hazai városokból, de a külföld nevezetesebb helyeiről is a becsi e nemű árukat teljesen és vegkep kiszorítani.

A nagymérvű előállítás folytán kötelességemnek tartom a közönséget tisztellel felvilágosítani arról, hogy **intézetemben a saját gyártmányú érczkoporsókat 30%-kal olcsóbban számíthatom, mint bármely hasonló intézet teheti.** A temetkezési cikkeket is olcsón bocsáthatom áruba, hogy a versenyzés sammi tekintetben sem lehetséges velem Szojgáljon némi tájékozásul a következő jegyzékem:

Egy csinosan kiállított bársony-koporsó
40 frtól feljebb.

Halotti kocsik
két fogatu 2 frt 50 kr, négy fogatu 5 frttól feljebb, fedeles kocsik 8 frttól 20 frtig a legdiszesebbek.

Egy koporsó
a szegényebb sorsuaknál felölttek számára 3 frtért megrendelhető.

Végül tudatom a n. é. közönséggel, hogy a **gyászos felek megkeresésére**, minden a temetkezéseknél előforduló **teendőket díjtalanul elvégzek**, sőt tekintettel arra, hogy egyes esetekben a szükséges keülek előállítására megkivántható összegek nincsenek mindig kéznél, a gyászos felek kívánatára, méltányos **várokozással leendek, minden kamatfelszámítás nélkül.**

A midőn a n. é. közönség eddigi bizalmaért hálás köszönetemet nyilvánítom, ujonnan berendezett intézetemet ajánlva a további nagybecsű pártfogásába. Debreczen, 1880. december 24-én
Tisztelettel
Ifj. Fodor István.
Levél, vagy sürgöny útján leendő megrendelések pontosan teljesíttetnek.

30% olcsóbban mint bárhol.

**Midőn legnagyobb szükségben vagyunk, Isten se-
gélye legközelebb hozzánk.**

Egy felgyógyult saját szavai.

**Gyógyítása a légzési, táplálkozási szerveknek és a tökéletes elgyön-
gülésnek a valódi HOFF JANOS fele maláta tápszerek által**

A legtöbb európai fejedelem és kir. udvari szállítójának, HOFF JANOSNAK, az arany koronás érdemkereszt tulajdonosának, magas porosz és német rendjelek lovagjának, Bécs, gyára: Grabenhof 2., gyári raktára: Stadt, Graben Brännerstrasse 8.

Berlin, 1880. Órommel kell önnök bevalálnom, hogy az ön maláta-kivonat-egészségi sorének élvezete menté meg életemet. Nagyon hosszú ideig gyomorbeteg velek és testi állapotom idővel mindinkább rosszabbra fordult; végre már aig velek képes valamit enni, mert az elfogyasztott tápanyag gyakori hányás által ismét kijött; magam annyira elvesztém reményemet, hogy életem végre készütem elő.

Eközben eszembe jutott, hogy évek előtt jó sikerrel használtam az ön maláta-kivonat-egészségi sorét. Haladéktalanul ismét alkalmaztam és azonnal oly könnyedséget érezek, mint már regem nem. A hányás megszűnt, az életerők, melyek már császem kialudtak, újra föléledtek; nemokára már táplálékot is vehettem magamból, nagy fájdalomaim naponként kevesbedtek.

Három hét folytán használtam csodálatos sorét és most teljesen helyre vagyok állva, amiért is önnök és Istennek mondok köszönetet.

Készséggel adok szó, vagy írásbeli kérdésekre felvilágosítást, hogy ez által csak némi-
leg is kifejezhessem köszönetemet megmentett életemért. — Kérek 28 palack maláta-sört és 5 zacskó maláta-cukorkát beküldeni.

Özv. KNOBLOCH, Wienerst. 29

**Európa felségei, a világ tudományos férfai, valamint számta-
lanok a nagy közönségből**

elismerék a HOFF JANOS-fele maláta-készítmények gyogyerejét és tessi elgyönngülésnél, a gyomor- és altest, a mell és tüdő-bajainál, vérszegénység, sorvadása stb. a legjobb sikerrel alkalmazták.

Magas elismerések: I. Vilmos, Németország császára: „Az ön szép maláta-kivonata.” — Ferencz József, Ausztria-Magyarország császára: „Szivesen kitüntetem ont.” — Szászors. ág királya: „Egészséges hatással bír: a királyneára.” — Dánia királya: „Eszerehető gyogyerővel bír.” — Maklenburg-Schwerin nagyhercege: „Fogadjja elismerésemet.” — Orvosi vélemények: Dr. Traube, Dr. Gräfe stb. Berlinben Dr. Granihstten, Bécsben: Dr. Jauchey, Szt.-Pétervárott, Dr. Pietra Santa, Parisban és még több ezer orvos a HOFF-fele maláta-kivonatot a legkitünőbb tápanyagnak ismerik el.

Intés! Csak valódi HOFF JANOS-fele maláta-készítmények kéréndők, melyek el van-
nak látva a cs. kir. védjegyvel (a felaláló arcképével). (Mások nem valódi ké-
szítményeiben hiányzanak a gyogyerejű füvek és a helyes HOFF-fele kész-tésmód és orvosok állítása
szerint ártalmasak is lehetnek. (A valódi HOFF-fele maláta-cukorkák kék papírral vannak.)
Főraktár helyben: RICKL J. Z. és CSANAK JÓZSEF kereskedésében.

LILIONESSE

ismert kitünő szépítőszert, mindenféle
bortisztítatlanság eltávolítására.
Valódi minőségben kapható
Dr. ROTHSCHNEK V. EMILnél
Debreczenben.

Ne köhögj

méz-, növény-, maláta-kivonat
karamellen.

J. H. Pietsch és társa Breslauban. Kapható
BERGHOFFER ISTVÁN ur kereskedésében.

Köhögés.

L. H. Pietsch és társának Breslauban.
Az ön méz-, növény-, maláta-kivonata
által a három hó óta tartó betegségemtől egy-
szerre megszabadítottam, azért kötelességem-
nek ismerem önnök legmelegebb köszön-temet
kifejezni.
Vieruscow, Vilhelmbüchknél.
Május 17-én, 1880.
Maluga György.
orosz csász. vambiv főnök.

**TAVASZI
Gyermek öltönyök
és
FÉERFI ÖLTÖNYÖK,
Tavaszi felöltönyök
mind a legutolsó divat szerin-
rendkívül nagy választékban
RENDES ARON ALÓL KAPHATÓK
AZ ÁLTALANOS BAZÁRBAN
Debreczen, Nagy-várad uzoza, a megyeháza
mellett
Ugyauott
divatos s elegáns
tavaszi női felöltönyök
nagy választékban kaphatók.**

A
legkitünőbb minőségű
vetni való
TAVASZ-BUZA
kapható
HERTZKA P. és TÉREY-nél,
S écsényi-utczán, 1761. sz. a.

**FONTOS
háziasszonyoknak és kávéháztulajdonosoknak!
Kávé árai:**

CEYLON, frt 1.40, 1.45, 1.50, 1.55, 1.60.	MOCCA, frt 1.60, 1.70.
CEYLON pótkávé, frt 1.20, 1.45, 1.75.	JAMAICA, frt 1.20, 1.25, 1.30, 1.35, 1.40.
GYÖNGY, frt 1.35, 1.45, 1.60, 1.75.	MENADO, frt 1.35, 1.40, 1.45, 1.50.
PORTORICCO, frt 1.30, 1.40, 1.45, 1.50, 1.60.	JAVA, frt 1.20, 1.30, 1.40, 1.45.
CAMPINAS, frt 1.20, 1.30, 1.35.	

Kávé gőzön pergelt és örölt:
Santos, Domingo, Jamaica, Campinas, Bahia, Colombó,
ára frt —.90, 1.—, 1.10, 1.20, 1.30.
Menado, Cuba, Mocca, Gyöngy, Java, ára frt 1.40, 1.60, 1.80, 2.— **Melange.**
(gőzön pergelt és örölt) ára frt 1.50, 1.70, 1.80, 2.20.
Az új fogyasztási adóra tekintve, ajánjuk a házi szükségletet minél előbb fed-zni.
Sztétküldés zac-kókban 5 kilónként, a pénz előleges beküldése mellett postautal-
ványnyal, vagy utánvét mellett történik.

Brüder Herskovits & Co.
Wien, I. Schlinggasse 3.

Pályázati hirdetés.

A boldog emlékeztető Nagy József kegyes alapítványából az 1880 ik évről oda ítélendő 500 futas esztendőjra pályázat nyitattik. Mely pályázatnál megkivánthatik, hogy:

1. Az illető pályázó magyar reformált vallású s a felsőbb tudományokat a debreczeni főiskolában végezte legyen.
2. Kitézett pályájának a lelkesi vagy tanárának kell lenni.
3. Szükséges, hogy a bölcseleti s hit-tanszaki tudományokon kívül a latin nyelvben annyira jártas legyen, hogy a róm. klasszikus írókat jól értse, mit hogy jól ért, úgy azt, hogy a görög nyelvbenből kitünő osztályra van érettségi bizonyítványokkal kell igazolnia.
4. Megkivánthatik pályázótól, hogy az élő nyelvek közül a német nyelvet jól értse és egész folyékonyssággal beszélje; a francia nyelvben is bírjon oly előkészülettel, hogy a könyveket jól értse. Ez utóbbiakra nézve is elengedhetlen szabályok tüzetvén, hogy ezek is illetékes és tekintetbe vehető bizonyítvá-
nyokkal igazoltassanak.

Az ékként felszerelt — máskép figyel-
men kívül hagyandó pályázati kérvények, folyó
évi ápril 24 ik napjáig Róvész Bálint püspök
és alapítványi bizottsági egyik elnök urhoz
lesznek beterjesztendőik.
Debreczen, 1881. márcz. 7.
Tóth Lajos,
biz. jelezte.

**Mária-celli
GYOMOR-CSEPPEK,**
jelen hatású gyogyyszer a gyomor min-
den bántalmát ellen,

és felülmúlhatatlan az
étvágyhiány, gyomor-
gyengeség, rozszagú lehel-
let, szék, savanyu felbű-
gés, kólika, gyomorhurut, gyó-
morégés, húgykőképződés,
tulságos nyálkaképződés,
sárgaság, undor és hányás,
főfájás (ha az a gyomor-
bél ered), gyomorgöres,
székszorulás, a gyomornak
tulerheltsége étel és ital
által, gilliszta-, lep- és máj-
betegség, aranyeres bántal-
mak ellen.

**Egy üvegcse ára használat
utasítással együtt 35 kr.**

Kapható Debreczenben Dr. Rotschneck
Emil és Gólti Nandor urak gyogyisertárában,
valamint az osztrak-magyar birodalom minden
nagyobb gyogyisertárában és kereskedésében.

**Központi szétküldési raktár nagyban
és kicsinyben
Brady Károly,**
az „óranalyhoz” czimzett gyogyisertárában
Kremzierben, Morvaországban.

**BERGMANN-fele
SZEPLŐ-SZAPPAN**
a szeplő és májfolt
tökéletes eltávolítására,
drbonként 45 krért kapható
Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL gyogy-
isertárában.

Csöd alatti kiárusítás.

Salmano Lajos csödtömegéhez tarozó
férfi-divat-cikkek kiárusítása a városház alatti
boltban megkezdettvén, ezt a n. é. közönség-
gel azon megjegyzéssel tudatom, hogy az el-
adás alá kitétt cikkek tetemesen leszállított
áron szerezhethők be.
Debreczen, 1881. márcz. 5-én.
NAGY FERENCZ,
id. tömeggondnok.

Debreczen, nyomtatott a kiadótulajdonos **Kutasi Imre** könyvnyomdájában 1881.